

EXPRESS

ILUSTROWANY

Churchill szczuje dalej...

Proponuje Stanom Zjednoczonym nie sojusz wojskowy, lecz „związek braterski“ (!?)

LONDYN. (BBC). — Wczoraj wieczorem podczas uroczystego obiadu, wydanego przez władze municypalne New Yorku na cześć Winstona Churchilla, były premier wygłosił zapowiadającą mowę, w której dokonał przeglądu obecnej sytuacji politycznej. Jak i poprzednio, Churchill zaznaczył, że przemawia wyłącznie jako osoba prywatna i wypowiada swoje osobiste zdanie.

Na wstępie Churchill zaznaczył, iż nie wierzy, aby wojna była nieunikniona i bliska, nie wierzy również, by Związek Radziecki pragnał wojny. Od 10 dni, mówił Churchill ogólna sytuacja polityczna uległa zmianie, wypadki następują szybko jeden za drugim i nie wiadomo, co najbliższa przyszłość przyniesie.

Churchill wierzy, że zostanie osiągnięta harmonia myśli między USA a Wielką Brytanią. Jeśli ta spójnia stanie na mocnych podstawach, wszystkie narody staną po ich stronie, a wówczas odbudują świat i zażegnają kryzys żywnościowy.

Dalej Churchill powiedział, że nikt nie jest w stanie zachwiać jego szacunku i podziwu dla narodu rosyjskiego, pragnie on widzieć Rosję wolną i bezpieczną w rydwanie Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Następnie Churchill zaprzeczył, jakoby w swojej mowie w Fulton nawoływał do sojuszu wojskowego między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonymi. „Nie chodziło mi bynajmniej o sojusz wojskowy, — powiedział, miałem na myśli co

innego, a raczej coś więcej, bo... „związek braterski“ między naszymi dwoma krajami”.

Zdaniem byłego premiera, związek taki musi się wytworzyć, ponieważ przyjaźń i harmonia między obu państwami stale wzrasta i nie nie zdoła przeszkodzić coraz większemu zbliżeniu tych narodów. Zaś wolność i pokój świata, według Churchilla, zależy od wzajemnych stosunków brytyjsko-amerykańskich.

„Związek braterski między naszymi narodami jest tak pewny, jak to, że jutro nastąpi wschód słońca”.

Za i przed „żelazną kurtyną“ — angielską

Powstanie w Persji

przeciw reakcyjnemu rządowi i zerwaniu rokowań z ZSRR

Wrzenie na terenie Persji nieustaje. Poszczególne odczyny ludności niezadowolonej ze stosunków panujących w rządzie centralnym raz poraz dają temu wyraz.

Wedle nadeszłych ostatnio wiadomości w północno-zachodniej Persji wybuchło powstanie Kurdów. Utworzyli oni nowy rząd, na którego czele stanął Ghazi Mahamet. Dowódcą armii powstańczej jest Mustafa Barzani.

W związku z wiadomościami, jakoby dokonywały się ruchy wojsk radzieckich na terenie Persji, agencja Tass stwier-

dziła, że pogłoski te, pozbawione są wszelkich podstaw.

Prezydent Truman w tej samej sprawie oświadczył, że wszystko co wie o ruchach wojsk radzieckich pochodzi z prasy angielskiej.

Londyński „News Chronicle“ omawiając sytuację w Persji stwierdza, że obecny rząd perski w żadnym wypadku nie odpowiada woli ludów, zamieszkujących Persję, to też dalsze jego istnienie grozi rozpętaaniem wojny domowej, zwłaszcza, jeżeli rząd zerwie rokowania z ZSRR.

Światłu nie grozi wojna

Wbrew pozorom, sytuacja międzynarodowa nie jest niebezpieczna. — Wszystkie spory mogą być zlikwidowane

Wedle tradycyjnego zwyczaju amerykańskiego odbywają się w Białym

Domu w Waszyngtonie regularne konferencje prasowe, na których urzędujący prezydent St. Zjednoczonych udzieli dziennikarzom odpowiedzi na stawiane mu pytania. A pytania te są częstokroć niedyskretne i wymagają ze strony replikującego szybkiej orientacji... i ciętości.

Wobec ostatnich wydarzeń na arenie międzynarodowej, a w szczególności po mowie Churchilla i odpowiedzi Generalissimusa Stalina z wielkim za-

interesowaniem oczekiwano kolejnej konferencji prezydenta Trumana.

Konferencja odbyła się też przy wyjątkowo licznych udziałach, a głównym motywem przebijającym przez wszystkie pytania było — sytuacja międzynarodowa.

Prezydent Truman oświadczył, że nie uważa jakoby sytuacja międzynarodowa była niebezpieczna.

Dał dalej wyraz przekonania, że świat opanuje chwilowe trudności i zapowiedział wygłoszenie przemówie-

pełnomocnik Zarządu Gł. P. C. K. na okręg łódzki.

Rada ministrów ZSRR

Rada Komisarzy Ludowych ZSRR została przemianowana na Radę Ministrów zgodnie z ogólnie przyjętymi nazwami

To samo dotyczy poszczególnych republik. Uchwała ta została powzięta przez obie Izby ZSRR.

Likwidacja armii Andersa tematem konferencji

LONDYN. (BBC). General Anders odbył wczoraj rozmowę z premierem Wielkiej Brytanii Attlee i ministrem spraw zagranicznych Bevinem. Podczas konferencji z ministrem Bevinem Andersowi towarzyszyli dowódcy formacji lądowych, morskich i lotniczych. Omawiano sprawy związane z przeprowadzeniem likwidacji armii Andersa.

Usunięcia białogwardzistów domaga się ludność Austrii

WIEDEN. — Korzystając z obecności delegacji Radzieckich Związków zawodowych, burmistrz miasta Villach zwrócił się do niej z prośbą, aby użyła ona swojego poparcia wnioskowi, skierowanemu do władz sojusznicych o usunięcie z miasta 1200 białogwardzistów, którzy są przyczyną ciągłych niepokoi w mieście.

Szef sztabu niemieckiego aresztowany przez Anglików

LONDYN. — Agencja Reutera donosi, że w brytyjskiej strefie okupacyjnej aresztowano b. szefa sztabu niemieckiego i naczelnego dowódcę niemieckich sił zbrojnych na froncie wschodnim, gen. Zeitzlera.

Jak wiadomo, Zeitzler został usunięty ze swego stanowiska w r. 1944, gdyż ciążyło na nim podejrzenie o udział w spisku przeciwko Hitlerowi.

Aresztowanie agentów gen. Franco we Francji

PARYŻ. — W tutejszych miarodajnych kołach politycznych utrzymuje się, że ministrowie spraw zagranicznych czterech mocarstw powinny spotkać się, celem omówienia wspólnej akcji przeciwko gen. Franco. Zachodzi bowiem obawa, że rozwiązanie problemu hiszpańskiego napotkać może na pewne trudności ze strony Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych, które dotąd nie widzą jeszcze konkretnej przyczyny dla której miałyby ingerować w sprawy wewnętrzne Hiszpanii.

Prasa francuska wiele miejsca poświęca wiadomościom o schwytaniu 12 agentów gen. Franco w Bordeaux, Tuluzie i Montpellier. Fakt ten świadczy o tym, że gen. Franco zamierza przy pomocy swych agentów organizować akcję faszystowską we Francji.

Przewodniczący komisji spraw zagranicznych parlamentu francuskiego Grumbach oświadczył, że należy bez zwłoki podjąć wspólną akcję przeciwko gen. Franco, gdyż w przeciwnym razie pozycja jego ulegnie wzmocnieniu.

Morderca pilotów

skazany na śmierć

NORYMBERGA. — Trybunał wojskowy w Wuppertal skazał na karę śmierci podoficera armii niemieckiej, Ambergera za zamordowanie 4 pilotów sojusznicych, którzy znajdowali się w niewoli niemieckiej.

nia na otwarciu sesji Rady Bezpieczeństwa w dniu 25 bm.

Truman zaprzeczył dalej, jakoby między nim i Byrnesem były różnice zdań i jakoby miejsce Byrnesa miał zająć gen. Marshall.

Jeden z dziennikarzy zapytał, czy było rzeczą przyzwoitą ze strony Churchilla, że z dyskusją międzynarodową wystąpił na terytorium St. Zjednoczonych, gdzie przebywa jako gość.

Prez. Truman na pytanie powyższe nie udzielił odpowiedzi.

najmniej codziennie notujemy wypadki kradzieży, oszustw, napadów bandyckich i t.p.

W wyczynach tych głównymi aktorami są przeważnie mężczyźni. Kobiety, o ile współpracują z nimi, odgrywają zwykle rolę pomocniczą. Rzadko się jednak zdarza tak, jak to miało miejsce ostatnio w Piotrkowie, aby same niewiasty potrafiły zainicjować aferę zakrojoną na szerszą skalę. Czego to nie dokonały jak świadczy o tym protokół milicyjny, dwie przedstawicielki „płci słabej” w ciągu niespełna 6-ciu miesięcy? I kradzieże i przywłaszczenia i fałszowanie wykazów pobranych towarów na zakończenie inscenizacja włamania. Rzecz miała się tak:

Ob. Kołacińska Teodozja kierowniczka sklepu „Spółdzielni Pracy” w Piotrkowie cieszyła się pełnym zaufaniem pracodawców, którzy nie kontrolowali jej działalności.

Ten brak kontroli nasunął jej myśl przywłaszczenia sobie szeregu będących pod jej opieką towarów. Powszechnie wiadomo, że przydziały kartkowe nie wszyscy uważają za wystarczające. Tego samego zdania widocznie była p. Kołacińska i systematycznie w ciągu kilku miesięcy zwiększała swój przydział, w ten sposób, że przeznaczona na konsumentów zapalki, mydło, konserwy i t. d. stopniowo przenosiła do swego mieszkania. Aby ukryć popełnione nadużycia pomysłowa niewiasta fałszowała wykazy wydanych pracownikom Spółdzielni Pracy towarów. Ale nawet to zwiększenie przydziałów żywnościowych nie wystarczało jej.

Postanowiła przeto pobierać towary zupełnie legalnie na kartki. Nawiązała ona kontakt z urzędniczką Wydziału Aproprowiacji Piotrkowskiego Zarządu Miejskiego, Genowefą Będkowską, która ulęgając jej namowom w ciągu trzech miesięcy wydała jej na fikcyjne wykazy t. zw. „martwych dusz” 336 kartek żywnościowych I kat. I byłoby przedsiębiorcze niewiasty nadal prowadziły swój rentowny proceder gdyby nie nadmierna ich chciwość.

Jednorazowo wyniosły większą partię towarów i zainscenizowały rzekome włamanie do sklepu. Ale w tym wypadku pomysłowość im nie dopisała: inscenizacja okazała się nieudolną.

Wezwani funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej odrazu zauważyli, że złodziejem musi być ktoś z personelu. Istotnie przeprowadzona w mieszkaniu Kołacińskiej rewizja ujawniła wszystkie popełnione przez nią nadużycia. W toku dochodzenia wykryto również jej spółniczkę — Będkowską.

Epilog — obie panie siedzą za kratkami.

A tak się pięknie zapowiadało!

CUKIERKI

w dużym wyborze

Kg. od 200 zł.

Fabryka Cukrów i Czekolady

„DELICJA”

Łódź, Żeromskiego 31

Wielka afera walutowa została wykryta przez Delegaturę Łódzkiej Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami

(j.z.). Od dłuższego czasu nie podawaliśmy wiadomości o osiągnięciach Łódzkiej Delegatury Komisji Specjalnej. Spodowane to było tym, że Delegatura Łódzka rozpracowuje szereg wykrytych afer, zakrojonych na olbrzymią skalę. Delegaci Łódzkiej Komisji Specjalnej w ostatnich dniach dokonali aresztowań w szeregu miastach całej Polski.

W Krakowie został przyłapany dyrek-

tor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, posługujący się fałszywym tytułem inżyniera, niejaki Horski, vel Horowitz, vel Wieroński, vel Wluroński wraz z nim zostali aresztowani jego spółnicy, delegat P. U. K. U. Ganszer oraz dyrektor nocnego lokalu „Sajka” w Krakowie, lokalu, w którym spotykają się międzynarodowe elementy przestępcze, Baranowski.

Aferzyści na podstawie dokumentów

fikcyjnego przedsiębiorstwa „Opolskie Towarzystwo Transportowe”, poświadczonych przez jednego z urzędników krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, który także brał udział w aferze, zakupywali w bankach marki niemieckie. Spekulacja walutami przynosiła aferzystom zyski, sięgające setek milionów złotych.

Dochodzenia w tej sprawie jeszcze nie są zakończone, lecz spodziewać się należy, że w ciągu najbliższych dni nastąpią dalsze aresztowania, bowiem działalność aferzystów miała olbrzymi zasięg i zakrojona była na niebywałą skalę.

Wykrycie tej niezwyklej afery jest wielkim sukcesem Łódzkiej Delegatury Komisji Specjalnej i dowodzi, że świat pracy może być spokojny, że wszyscy szkodnicy gospodarki zostaną zlikwidowani i skazani na surowy wymiar kary.

Łódzki robotnik, ob. Madej, przewodniczący Delegatury Łódzkiej Komisji Specjalnej na pewno przeprowadził zamierzony plan oczyszczenia Łodzi z szabrowników i spekulantów, bowiem czujności robotniczego delegata nie zwiódł najszybsze kombinacje powojennych szakali, żerujących na państwie i cudzej pracy.

Podwójne życie p. profesora „Dodatkowo” trudnił się handlem walutami, biżuterią i zegarkami

(j.z.). W tych dniach Łódzka Delegatura Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym aresztowała znanego na terenie naszego miasta profesora gimnazjum Stanisława Stefana Drabińskiego.

P. profesor oprócz wychowywaniem młodzieży (działalnością pedagogiczną pana profesora zajmujemy się w najbliższych numerach *Expressu*) trudnił się także handlem biżuterią, walutami i zegarkami.

W wyniku przeprowadzonych rewizji znaleziono olbrzymie ilości kosztowności na sumę kilku milionów złotych. Lista skonfiskowanych przedmiotów obejmuje 36 pozycji najrozmaitszych rodzajów biżuterii, walut i dewiz.

Tajemnicze podwójne życie pana profesora zostały wyświełcone przez Komisję Specjalną i pan profesor napewno na dłuższy czas będzie musiał odejść od swoich „złotych interesów”.

Dla Bożenki, Elżbietki i Izabelki ofiarował, za pośrednictwem „Expressu”, Salon konfekcji dziecięcej Ewy Strażycowej, piękną wyprawkę

(h.k.) Inicjatywa „Expressu Ilustrowanego”, mająca na celu przyżycia z pomocą ob. Sadowskiej Helenie, która, jak już pisaliśmy, powiła trojaczki: Izabelkę, Elżbietkę, Bożenkę, daje coraz owocniejsze rezultaty.

Onegdaj Firma GE-ER-GE, ul. Dworkowców 3 ofiarowała trojaczkom piękny luksusowy wózek dziecięcy.

Obecnie znany Łódzki Salon Konfekcji dziecięcej Ewy Strażycowej, Piotrkowska 175 ofiaruje trojaczkom, za pośrednictwem *Expressu* wyprawki dziecięcą, składającą się z 6-ciu flanelowych koszulek, 3-ech płóciennych koszulek, 6-ciu flanelowych pieluszek, 3 pędzików i 1 poduszki dziecięcej.

Wymienione rzeczy są pięknie wykonane z materiałów najlepszego gatunku.

Trojaczki będą miały wielką przyjemność z wspaniałego daru ob. Strażycowej.

Wierzymy, że ofiara ta nie będzie ostatnią i że społeczeństwo łódzkie pośpieszy z dalszą pomocą dla popularnych dziś w Łodzi trojaczek.

Zmiana przystanków tramwa owych

Kolej Elektryczna Łódzka podaje do wiadomości, iż z dniem 17 marca r.b. przystanki na ulicy Kilińskiego przy Południowej i Cegielnianej zostają zniesione. Zostaje wprowadzony nowy przystanek na ulicy Kilińskiego przy ulicy Kamiennej w obu kierunkach. Przystanek na ul. Piotrkowskiej przy ulicy Traugutta w kierunku Placu Wolności zostaje przeniesiony na róg ulicy Moniuszki.

Przystanki na ulicy Piotrkowskiej przy ulicy Narutowicza zostają rozdwojone w ten sposób, że pociągi linii 2, 12 i 13 zdążające w kierunku ulicy Kopcińskiego nie będą zatrzymywać się na przystankach na ulicy Piotrkowskiej, a w ulicy Prezydenta Narutowicza.

Szabrownicy i spekulanci — do obozu Pierwszy transport tego „towaru” wyjedzie w tych dniach

(j.z.) Od szeregu tygodni „Express” donosi o wciąż nowych aresztowaniach szabrowników, spekulantów i złodziei mienia publicznego.

W tych dniach wyjeżdża z Łodzi pierwszy transport szabrowników do obozu pracy pod Krakowem. Tam, w pięknej, podgórskiej okolicy królówie „czarnego rynku” będą mogli odpocząć od tak bardzo wyczerpujących nerwowo interesów, a jednocześnie będą mogli swoją pracą przyczynić się do odbudowy kraju.

Jak się dowiadujemy, między innymi, wyjeżdża na dwuletni pobyt Bronisław Gumpłowicz — kierownik fikcyjnej spółdzielni morskiej. Król szabrowników — Radzyner wyjeżdża na półtora roku, Franciszek Onyszko — zastępca kierownika Państwowej Komunikacji Samochodowej kurować się będzie ze swoich brzyd-

kich przyzwyczajęń 6 miesięcy. Takie wyroki otrzymali szkodnicy gospodarki. Zostały one zatwierdzone przez Główną Komisję Specjalną. Może surowy wymiar kary zniechęci do dalszych przestępstw dotychczas niearesztowanych spekulantów.

Aresztowania wśród papierników

W tych dniach Łódzka Delegatura Komisji Specjalnej aresztowała szereg spekulantów, którzy dokonali olbrzymich nadużyć w Centrali Zbytu i Zaopatrzenia Przemysłu Papierniczego.

Bliższe szczegóły tej afery wraz z nazwiskami aresztowanych poda „Express” w najbliższych dniach, gdy siedztwo zostanie zakończone.

Zaprawa do Podłóg
„JASNEJ ŁÓDZKA”
była i jest najlepsza

Drugi dzień mistrzostw rozpoczął się od walk towarzyskich. W papierowej Czarnecki (Zjedn.) pokonał Jacha I (ŁKS). W kugolce startował po raz pierwszy na ringu Michałowski (G), który zwyciężył niezbyt zasłużenie Gibczaka (ŁKS).

W lekkiej Smoluch (K. E.) zremisował z Michałakiem (Zi.) po dość ciekawej walce, prowadzonej na dystans w szybkim tempie.

W pierwszej walce mistrzowskiej juniorek Jach II trafił na kandydata na mistrza Kamińskiego (G). Kamiński walczył z Jachem jak ojciec z dzieckiem, oszczędzając wyraźnie młodszego koleżkę.

Po dżentelmeńskiej walce wygrywa oczywiście Kamiński.

W piórkowej spotkali się Niewiadomski (Concordia) z Mazurem (G). Na początku pierwszej rundy po ciosie Niewiadomski zostaje kontuzjowany powyżej oka, krew broczy i podczas przerwy walka zostaje przerwana. Mazur został ogłoszony zwycięzcą. Jeśli można było sądzić, po pierwszej rundzie Niewiadomski miał nieco więcej szans.

W lekkiej Kazimierzczak (Zi.) wygrał z Janasem (ŁKS). W pierwszej rundzie „bomba” trafiła na szczękę Janasa, ale ten ratuje się klinczem.

W drugiej rundzie Kazimierzczak jest kompletnym panem sytuacji. Janas inkasuje bardzo dużo ciosów.

W trzeciej zawodnik ŁKS-u wytrzy-

na Błasza (ŁKS) przegrała 7:9.

W muszej Zachara (B) pokonał Bazar-nika (Si). W kugolce Grzywocz (Si.) pobił Holojczyca (B), w piórkowej Czortek w 1-ej rundzie znokantował Uzaka (B). W

Błasza (ŁKS) przegrała 7:9. W średniej Kołczyński bije Senka (B), łamiąc mu zebro. W półciężkiej Telekesz (B) wygrywa ze Skwara (Si.), a w ciężkiej Sadowski (B) bije Kurka (Si.).

KONSERWATORY, MASZYNY DO LODÓW

wykonuje mechaniczne wytwórnia desek, kadzi fabrycznych

Henryk Kopczyński

Łódź, Zgierska 56, tel. 266-30.

Sprzedaj kupno.

Ogłoszenia drobne

RZEŹNIK KOSKEL, Zalewski Bogusław, Łódź Sosnowa 13, tel. 170-65. — Piące najwyższe ceny za konie niezdołne do pracy i wypadkowe na mięso. Własny wóz transportowy do dyspozycji.

LOKALU dużego na fabryczkę lemoniady za zwrot kosztów remontu poszukuję. Owocarnia, Piłsudskiego 53, tel. 132-83.

UNIEWAŻNIAM skradzioną książkę wojskową Nr 1 na nazwisko Pakowski Stanisław.

SKLEP odstąpię z trzema lokalami, za zwrot remontu z powodu wyjazdu. Łódź, ul. Pomorska 50.

SPRZEDAM rolwagę ogumowaną, ulica Andrzeja 56, m. 11.

ZAGUBIONO kartę rejestracyjną R. K. U. Florczyk Mieczysław, powiat Koński, wieś Kółków.

UNIEWAŻNIAM skradzione dowody: prawo jazdy, książkę wojskową, dowód osobisty, Sowiak Kazimierz, Wólczańska 77. Proszę o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem.

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rozpoznawczą i bilet ulgowy wraz z leg. na tramwaje dojazdowe, Szafkowska Genowefa, Radogoszcz, Al. Kościuszki 6/14.

Lekarze

Dr. Reicher

Specjalista chorób wenerycznych
Południowa 26.

Dr. med. E. Mikulicz

Lekarz - dentysta ze Lwowa, specjalista w leczeniu chorób dziąseł i jamy ustnej, ul. Zawadzka 17, tel. 144-45.

Dr. S. ZURAKOWSKI (z Warszawy), specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych, obecnie przyjmuje — Piotrkowska 33, godz. 12-1 i 3-6.

Dr. med. KSAWERY SIENKO (z Warszawy), specjalista chorób wenerycznych, skórnych, Ki- lińskiego 152. Godziny przyjęć: 12-2; 4-6, tel. 205-55.

LEKARZ-STOMATOLOG

Halina Wodzicka-Kondrat

Regulacja uzębienia, Piotrkowska 37/15.

Dr. ADAM KONDRACKI, specjalista chorób żołądka, kiszki, wątroby, wznowił przyjęcia, Narutowicza 35, 3-6, tel. 206-99.

Od 16 do 31 marca Kremlera nowego programu z 4 Asami na czele. Początek codziennie o godzinie 19.15, w niedziele i święta o godzinie 16.15 i 19.15.

75-ta ROCZNICA KOMUNY PARYSKIEJ

Akademicki Związek Walki Młodych „Życie” w Łodzi urządza w dniu 17 bm. o godzinie 16-ej w sali P.K.O. przy Al. Kościuszki 15 Uroczystą Akademię z okazji 75-lecia Komuny Paryskiej.

Wstęp na akademię bezpłatny.

ODCZYT MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

W dniu 17 marca r.b. tj. w niedzielę o godzinie 12 w południe, w gmachu Uniwersytetu Łódzkiego przy ulicy Narutowicza 68, II piętro, sala 59, Obywatel Minister Sprawiedliwości Henryk Świątkowski wygłosi odczyt pt. „Prace i zamierzenia Rządu Jedności Narodowej w dziedzinie ustawodawstwa”.

SERDECZNE PODZIĘKOWANIE

dla p. dr LEWUT TOMASZ,

zam. Cegielniana 85 za bezinteresowne wyleczenie mnie z bardzo ciężkiej choroby skóry

Lipsz Julia.

TYDZIEŃ ZBIÓRKI KSIĄŻEK DLA ŻOŁNIERZA

W dniach od 17 do 24 marca br. odbędzie się tydzień zbiórki książek dla Czyteln. Domu Żołnierza w Łodzi.

Zbiórki przeprowadzają członkowie Zw. Harcerstwa Polskiego, Tow. Un. Rob., ZWM, oraz Tow. Przyjaciół Żołnierza Polskiego. Osoby zbierające książki posiadają upoważnienia wydane przez Kierownictwo Domu Żołnierza.

Książki składać można bezpośrednio w sekretariacie D. Ż. przy ulicy Daszyńskiego 34, Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza Polsk. przy ul. Piotrkowskiej 97 oraz w sekretariatach wyżej wymienionych organizacji.

Andrzej Żariski

Powieść o życiu Łodzi—przed wojną, podczas okupacji i po wyzwoleniu

Wogóle Renner od pewnego czasu zmienił się mocno. Do niedawna był typowym łodzianinem, człowiekiem bez narodowego oblicza. Z pochodzenia Niemiec, za czasów carskich był lojalnym obywatelem rosyjskim, obecnie podawał się za Polaka. Niemniej syna Georga kształcił na politechnice w Niemczech.

Georg, skończywszy studia, wrócił pół roku temu do domu, a z nim razem przywiłazł z Niemiec nowe prądy.

Biorąc aktywny udział w życiu młodzieży hitlerowskiej w Rzeszy, prześlągnięty nawskroś hasłami, które rzucił Adolf Hitler, Georg Renner wchodzi w kontakt z nazistowską młodzieżą w Łodzi, rekrutującą się głównie z absolwentów tutejszego niemieckiego gimnazjum.

Dom Rennerów staje się punktem zbornym hitlerowskich emisariuszy, jest kuźnicą, w której młodzi fanatycy wykuwają obowiązujące dla niemieckiej Łodzi hasła.

Renner, który początkowo ze zwy-

klej ciekawości brał w zebraniach tych udział, odkrył nagle, że przecież i on jest Niemcem z krwi i kości. Teorie Rozenberga i Hitlera o nadszowieczeniach Niemców, stworzonych na panów świata, przypadły mu dziwnie do gustu. Zrozumiał, że być Niemcem, członkiem największego narodu świata, to prawdziwy zaszczyt, że pod wspólnym sztandarem niemieckim korzystnie będzie walczyć o lepszą przyszłość, bo kiedy wielka wojna rozbije w puch Słowian, resztkę ich zamieniając w stado posłusznych niewolników, tacy właśnie jak on, którzy wcześniej opowiedzieli się po stronie nowego europejskiego porządku, zrobią od razu karierę.

Renner starszy odnajduje wspólną platformę z Rennerem juniorem. Staje się stuprocentowym hitlerowcem. Naturalnie nie może mówić o tym głośno, ale w głębi duszy myśli wyłącznie już tylko kategoriami wziętymi z „Mein Kampf”.

Ironicznie spogląda więc teraz na

odstawiającego swój kieliszek Marka Herda i powiada:

— Jak tu się dziwić Hitlerowi, że nie lubi Żydów, skoro wy nie umiecie nawet pić wódki.

Stary Herd spogląda Niemcowi w oczy.

— Czy Adolf Hitler jest dla pana autorytetem nawet i w sprawach pijackich?

Renner czerwiepi się:

— Autorytetem jest dla mnie we wszystkich sprawach. Może pan Hitlera lubić albo nie, ale przyznać pan musi, że to doprawdy opatrznościowy mąż Niemiec, który ojczyznę swoją doprowadził do niebywałej w dziejach świetności.

Jest lipiec roku 1938, więc już po wchłonięciu Austrii przez Rzeszę. W Niemczech mówi się coraz głośniej o krajach sudeckich, o korytarzu pomorskim i Gdańsku. Szykanowanie żywiołu polskiego przez reżim hitlerowski na Śląsku staje się wręcz nieznośne. Nawet optymiści truchleją: wojna zbliża się nieuchronnie.

Słowo „Adolf Hitler” jest w Polsce niepopularne. Kiedy więc teraz przy biesiadnym stole Renner pozwolił sobie na podobne powiedzenie, Zieliński aż zerwał się z miejsca:

— Jeśli tam w Niemczech tak dobrze, to dlaczego nie weźmie pan swoich manatków i nie pojedzie do watherlandu? — zawołał wśród ogólnego aplauzu.

Renner widzi, że przegalopował się. Cofa się więc pośpiesznie.

— Ojczyzną moją jest Polska! —

woła z mocą. — Tu się urodziłem i tu umrę. A że jestem dobrym obywatelem polskim niech o tym zaświadczy fakt, że w tym właśnie tygodniu fabryka moja ufundowała karabin maszynowy dla armii.

Armia jest, była i będzie zawsze w Polsce popularna. Oświadczenie Rennera rozbiera natychmiast Zielińskiego. Podniósłszy kieliszek do góry krzyknął:

— Niech żyje Polskie Wojsko!

— Niech żyje! — krzyknęli obecni, a głos Rennera dominował nad innymi.

Julian Herd przysłuchuje się bez wielkiej radości biesiadnym dyskusjom. Odzwierciedlają może one nastroj, jaki w tym czasie panuje wśród społeczeństwa łódzkiego, ale dla prawdziwego intelektualisty, jakim jest Julian Herd, nie mają większego uroku. Wolałby pogwarzyć o tematach bardziej oderwanych. Załuje więc, że nie ma Anatola Linicza, który dosypałby trochę atyckiej soli do jałowoci podobnych dysput.

Niestety, miejsce Linicza jest wciąż jeszcze puste. Herd nie przypuszcza jednak ani przez moment, że dziennikarz, wiedząc, jak bardzo zależy mu na tym, może zrobić zawód. Już zgóry uprzedził towarzystwo jaką to niespodziankę przygotował mu na dzisiejszy dzień Anatol Linicz, a teraz czeka niecierpliwie na jego przybycie.

Lecz oto już zbliża się lokaj, niosąc w ręce list, oraz starannie zapakowaną i okróconą sznurkiem paczkę.

(D. c. n.)

CENY OGŁOSZEŃ Drobne: za wyraz petitowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr — szpaltę poza tekstem — zł. 14, w tekście — zł. 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.

Wydawca: Spółdzielnia wyd. „Express Ilustrowany” w Łodzi. Kolegium Redakcyjne: Red. I Adm. Łódź, Piotrkowska 102a, Tel. 112-60 i 129-13. Druk: Sp. „Czytelnik”, Zwirki 4, D-02717